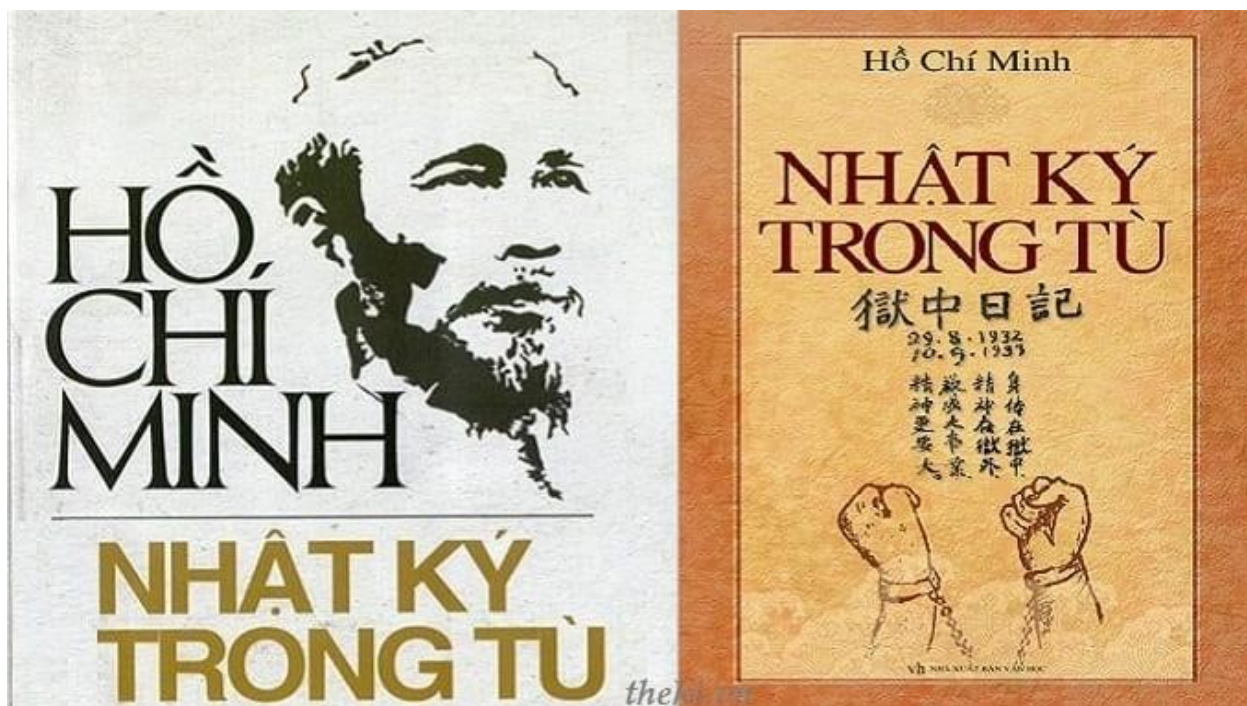

“Nhật ký trong tù” hay “Ngục trung nhật ký” là một tập thơ nổi tiếng của Bác (Hồ Chí Minh) gồm 133 bài thơ được viết bằng chữ Hán.

Tháng 8 năm 1942, dưới danh nghĩa là đại biểu của “Việt Nam độc lập đồng minh hội” Bác lấy tên là “Hồ Chí Minh”. Ngày 27/8 Bác bị Tưởng Giới Thạch bắt vì bị tình nghi là gián điệp. Từ đây, Bác đã trải qua hành trình gian khổ “Quảng Tây giải khắp mười ba huyện/ Mười tám nhà lao đã ở qua”.

Chính trong bối cảnh này, tập thơ “Nhật ký trong tù” đã ra đời. “Nhật ký trong tù” là một chặng đường dài và gian khổ mà Bác đã trải qua trên con đường cứu nước của mình, những bài thơ thể hiện tính nhân văn và tinh thần yêu nước sâu sắc nhất của Bác. Dưới đây là một số bài thơ hay trong tập thơ “Nhật ký trong tù”.

Hoàng hôn

Gió sắc tựa gươm mài đá núi

Rét như dùi nhọn chích cành cây

Chùa xa chuông giục người nhanh bước

Trẻ dắt trâu về tiếng sáo bay.

Bốn tháng rồi

“Một ngày tù, nghìn thu ở ngoài”

Lời nói người xưa đâu có sai

Sống khác loài người vừa bốn tháng

Tiêu tụy còn hơn mười năm trời.

Bởi vì:

Bốn tháng cơm không no
Bốn tháng đêm thiếu ngủ
Bốn tháng áo không thay
Bốn tháng không giặt giũ.

Cho nên:

Răng rụng mất một chiếc
Tóc bạc thêm mấy phân
Gầy đen như quỷ đói
Ghẻ lở mọc đầy thân.

May mà:

Kiên trì và nhẫn nại
Không chịu lui một phân
Vật chất tuy đau khổ
Không nao núng tinh thần.

Không ngủ được

Một canh... hai canh... lại ba canh
Trần trọc bần khoản giấc chẳng lành
Canh bốn, canh năm vừa chợp mắt
Sao vàng năm cánh mộng hồn bay.

Nghe tiếng chày giã gạo

Gạo đem vào giã bao đau đớn
Gạo giã xong rồi trắng tựa bông
Sống trên đời người cũng vậy
Gian nan rèn luyện mới thành công.

Đi đường

“Đi đường mới biết gian lao,
Núi cao rồi lại núi cao trập trùng;

*Núi cao lên đến tận cùng,
Thu vào tầm mắt muôn trùng nước non”.*

Chiều tối

*Chim mỏi về rừng tìm chốn ngủ,
Chòm mây trôi nhẹ giữa tầng không.
Cô em xóm núi xay ngô tối,
Xay hết, lò than đã rực hồng.*

Nắng sớm

*Nắng sớm xuyên qua nơi ngực thất,
Đốt tan khói đặc với sương dày;
Đất trời phút chốc tràn sinh khí,
Tù phạm cười tươi nở mặt mày.*

Ngắm trăng

*Trong tù không rượu cũng không hoa
Cảnh đẹp đêm nay khó hững hờ
Người ngắm trăng soi ngoài cửa sổ
Trăng nhòm khe cửa ngắm nhà thơ.*

Xế chiều

*Cơm xong bóng đã xuống trầm trầm
Vang tiếng đàn ca rộn tiếng ngân
Nhà ngục Tĩnh tây mờ mịt tối
Bỗng thành nhạc quán viện hàm lâm.*

Tự khuyên mình

*Ví không có cảnh đông tàn
Thì đâu có cảnh huy hoàng ngày xuân
Nghĩ mình trong bước gian truân
Tai ương rèn luyện tinh thần thêm hăng.*